

Matr. nr. 1 d Assebo Beliggenhed: Assebovej 33
Ejer: Ole Nielsen, Assebovej 33, 3230 Grøsted
Andrager: Ejer
Sag vedr.: Vådområde Modtaget: 29.1.4
Dateret: 29.1.4

~~140101 LANDZONETILLADELSE TIL 50/VÅDOMRÅDE 334~~

Erindres:	Kvitteringsskrivelse:
Kloakbidrag: - off. kloak:	Tømningsordn.:
Byggetilladelse udstedt:	Anmeldelse bekræftet:
Færdigsyn og godkendelse	af
Ibrugtagningstilladelse	

Byggesagsgebyr:

Noteret i BGS:

Indberettet til BBR (CS):

Ole Nielsen
Aggebovej 33
3230 Græsted

Journal nr.
2004-160

Dato
14. april 2004

Landzonetilladelse til etablering af 600 m² sø og vådområde på ejendommen matr. nr. 1 d, Aggebo beliggende Aggebovej 33, 3230 Græsted

Teknisk Forvaltning har ikke indhentet udtagelser fra HUR - Hovedstadens Udviklingsråd, Frederiksborg Amt, eller berørte naboer.
Ansøgningen er, jf. planlovens § 35 stk. 6, ikke sendt i høring, da den ikke skønnes at være af større betydning for naboerne eller områdets karakter

Tilladelsen give under forudsætning af;

1. at søen har jævnt skrående bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5, Et 2-5 m bredt bælte af ganske lavt vand (0-40 cm dybt) flere steder langs søens kant vil give det bedste livsbetingelser for planter og dyr. Navnlig i nord- og nordøstsiden.
Det lave vand bliver hurtigt opvarmet og kan fungerer som skjul og levested for mange vandlevende dyr. Det lave vand gør det også mere sikkert for børn at færdes langs søen.
2. at der ikke anlægges jordvolde eller øer, og søen ikke er dybere end 1,5 m,
3. at det opgravede materiale fordeles jævnt ud over det omgivende terræn eller fjernes,
4. at der ikke udsættes eller fodres fisk, krebs eller andefugle i tilknytning til søen,
Udsætning og fodring af fisk, krebs og ænder kan have negativ indflydelse på det øvrige dyre- og planteliv, således at vandhullet bliver artsfattigt. Vandhullets naturlige dyre- og planteliv kan ændres totalt ved udsætning og fodring, med deraf følgende forringede levevilkår for de naturlige dyr og planter. Der vil desuden være stor risiko for forringet vandkvalitet.
5. at der ikke foretages sprøjtning eller gødning indenfor 10 m fra søen
6. at vandløbslovens bestemmelser overholdes således at de vandløbssystemer, som måtte have forbindelse med den ønskede sø, ikke ændre karakter.

Af hensyn til vandkvaliteten anbefales det, at grøfter og markdræn ikke ledes direkte ud i søen.

Det bemærkes, at når der har udviklet sig et naturligt dyre- og planteliv i søen, hvilket normalt sker i løbet af 1-2 år, vil søen være omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Der kan herefter ikke, uden særlig tilladelse fra Frederiksborg Amt, foretages ændringer i søens tilstand.

Redegørelse for afgørelsen

Etablering af vandhullet vurderes ikke at være i strid med regionsplanen eller landzonestemmelserne.

Klage

De kan klage over denne afgørelse efter reglerne i lov om planlægning §58, jf. §60. Afgørelsen kan påklages til fuld efterprøvelse af både rets- og skønsspørgsmål.

Klagen skal indgives skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog fra bekendtgørelsen. Klagen indgives til Helsing Kommune, som videresender den til Naturklagenævnet.

Afgørelsen kan også påklages af Miljø- og energiministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, når foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Klagen vil blive afgjort af Naturklagenævnet, hvis afgørelse ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Hvis sagen ønskes indbragt til afgørelse for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse, jf. Planlovens § 62 stk. 1

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Hvis der klages over tilladelsen, vil Helsing Kommune straks give dem besked herom. Er der klaget rettidigt, kan tilladelsen ikke udnyttes, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, jf. § 56

Tilladelsen vil jf. § 35 blive offentliggjort i Frederiksborg Amtsavis i uge 17 i 2004.

Venlig hilsen

Steffen Alstrup Haagensen
Bygningskonstruktør

Kopi til orientering

HUR - Hovedstadens Udviklingsråd
Frederiksborg Amt

Helsingør Kommune
Teknisk Forvaltning

at. Dennis Petersen

Aggøbo, den 29/1-2004

INDGÅET

29 JAN. 2004

TEKNISK FORVALTNING

Vedr: vadmålsgrænse matr. nr 1 d, Aggøbo.

Vi an søger hermed om godkendelse af
etablering af vadmålsgrænse i h.t. vedtagne
regning på 600 m².

Med venlig hilsen

De Arne

DARNE OG OLE NIELSEN

AGGØBO 33

3230 GRÆSTED

Ansøgning afsendt 1/2-04

*DEP
SAH*

.....
MILJØMINISTERIET

Ole Nielsen
Aggebovej 33
3230 Græsted

INDGÅET
12 MRS. 2004
TEKNISK FORVALTNING

SKOV- OG NATURSTYRELSEN

Tisvilde Statsskovdistrikt

J.nr. SN 2001-3466/Ti
Ref. /lej

Ansøgning om tilskud til etablering af vådområde

Den 9. december 2003

Hermed fremsendes et ansøgningskema om tilskud til etablering af et vådområde.

Tilskudsordningen har følgende terminer:

Ansøgningsfristen er hvert år den 1. februar. For sent modtagne ansøgninger overgår til næste ansøgningsperiode (følgende kalenderår). Ansøgeren har dog mulighed for at annullere ansøgning.

Senest den 10. februar får du en kvittering for distriktets modtagelse af ansøgningen.

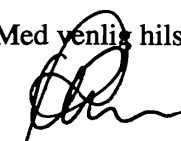
Senest den 1. juni i ansøgningsåret modtager du et tilsagn/afslag på ansøgningen. Hvor der er givet tilsagn er der vedlagt erklæringer for gennemførelse af projektet.

Erklæringen for gennemførte projekter/ikke gennemførte projekter indsendes til Skov- og Naturstyrelsen senest den 1. november i ansøgningsåret.

Senest den 1. december vil du få en kvittering for Skov- og Naturstyrelsens modtagelse af din erklæring.

Såfremt du for tilskud, vil udbetaling af tilskuddet ske til din bank inden udgangen af kalenderåret.

Med venlig hilsen

Lene E. Jensen

Miljøministeriet

*Arresødal
Arresødalvej 79
3300 Frederiksværk*

*Tlf.: 47 72 00 50
Fax: 47 77 01 67
E-post: ds1@sns.dk*

Tilskud til etablering af vådområder.

Ansøgningskema og vejledning til ansøger om tilskudsordningen, 2004.

Skov- og Naturstyrelsen

Ansøgning om tilskud til etablering af vådområder.

Ved vådområder forstås i denne sammenhæng områder med permanent vandspejl under normale vejrforhold.

Ansøgningerne vil blive prioriteret efter forventet biologisk værdi vurderet ud fra arealoplysningerne, efter antallet af ansøgningerne i forhold til antallet af midler i puljen og den geografisk fordeling af projekterne. Overordnet vil projekter med høj biologisk værdi blive prioriteret højere end projekter med lav biologisk værdi.

Afhængig af antallet af ansøgere og godkendte projekter vil tilskuddet være mellem 5.000,- og 10.000,- kr. pr. ejendom.

Tilskuddet er ens for samtlige ansøgere i den enkelte ansøgningstermin. Tilskuddet er skattepligtigt.

Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet en kort og generel vejledning i anlæg af vådområder. Vejledningen indeholder gode råd om etablering af vådområder. Vejledningen beskriver også forhold omkring indhentelse af tilladelser hos myndighederne. Vejledningen er vedlagt ansøgningskemaet.

Betingelser for tilskud.

Tilskudsmidlerne skal give mest mulig ny natur. Derfor er der knyttet en række betingelser til muligheden for tilskud.

- Der ydes kun tilskud til etablering af vådområder med over 600 m² vandspejl under normale vejrforhold. Der ydes ikke tilskud til oprensning af eksisterende vådområder.
- Der ydes kun tilskud til etablering af ferske vådområder.
- Der ydes ikke tilskud til etablering af vådområder på naturtyper beskyttet efter naturbeskyttelsesloven (f.eks. moser, fersk enge, strandenge).
- Der ydes ikke tilskud til etablering af vådområder i haver.
- Der ydes ikke tilskud til etablering af fiskesøer (put and take).
- Der må kun indsendes ansøgning om eet vådområde pr. ejendom pr. år.
- Ansøgningsfristen er 1. februar. Etableringen af vådområdet må ikke være påbegyndt før ansøgningsfristen 1. februar.
Du vil modtage et brev om tilsagn/afslag på tilskud inden den 1. juni.
- Der må ikke modtages tilskud til det ansøgte fra anden side.
- Der ydes ikke tilskud til etablering af vådområder på offentlig ejendom.
- Der skal udlægges en 10 meter bred udyrket zone omkring vådområdet (målt fra højeste vandstand).
- Der må ikke foretages plantning af buske og træer i ovennævnte zone.
- Der må ikke fodres i vandet, eller nærmere end 10 meter fra højeste vandstand i vådområdet
- Det påhviler ejeren selv at indhente tilladelser til etableringen af vådområdet efter anden lovgivning. Tilladelser skal være indhentet inden indsendelse af ansøgningskemaet.

Tilskuddet kan kun søges af private ejere af landbrugsjord/skov.

Ved konstaterede overtrædelser af betingelserne for tilskud kan Skov- og Naturstyrelsen kræve det fulde tilskud tilbagebetalt.

Information om sagsbehandling og terminer.

Du skal sende ansøgningsskemaet til det lokale statsskovdistrikt. Ansøgningerne skal udfyldes med tydelig og læsbar skrift. Ansøgninger med manglende oplysninger og bilag vil ikke blive behandlet. Fra 2004 er ansøgningsfristen 1. februar. Du vil modtage et kvitteringsbrev ca. 10 dage efter distriktets modtagelse af ansøgningen.

Du vil modtage et brev om tilsagn/afslag på tilskud senest den 1. juni i ansøgningsåret.

Tilsagnsbrevet vil være vedlagt en erklæring med nedenstående punkter. Udbetaling af tilskuddet er betinget af din underskrift på erklæringen.

Undertegnede erklærer hermed:

- At etableringen af vådområdet på min ejendom, matrikel d.d. er gennemført under overholdelse af de i tilskudsordningen anførte betingelser,
- at de anførte oplysninger er i overensstemmelse med de faktiske forhold ,
- at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,
- at jeg er privat ejer af landbrugsjord/skov,
- at jeg ikke modtager andet tilskud til det ansøgte,
- at jeg ikke er blevet pålagt at gennemføre det ansøgte projekt efter anden lovgivning,
- at jeg er bekendt med betingelserne for tilskud og udbetalingen heraf,
- at etableringen af vandhullet overholder anden gældende lovgivning

Hvis der ved kontrol konstateres misbrug af tilskudsordningen, er jeg indforstået med at måtte tilbagebetale tilskuddet helt eller delvist med tillæg af renter, hvis Skov- og Naturstyrelsen træffer bestemmelse herom. Hvis de faktiske forhold ændres i forhold til det oplyste, forpligter jeg mig til straks at underrette Skov- og Naturstyrelsen herom.

For at du kan få udbetalt tilskuddet kræves det, at du udfylder og sender erklæringen til Skov- og Naturstyrelsen senest den 1. november i ansøgningsåret. Hvis erklæringen modtages efter denne dato bortfalder muligheden for tilskud - uanset tidligere tilsagn.

Du vil modtage tilskuddet inden årets udgang. Tilskuddet vil blive overført til dit pengeinstitut.

Indhentning af tilladelser til etablering af vådområder.

Der skal altid søges om tilladelse til etablering af et vådområde.

På jord i omdrift skal der indhentes landzonetilladelse hos kommunen. I nogle tilfælde skal der også indhentes tilladelse hos amtet efter naturbeskyttelsesloven (beskyttelseslinier).

Etablering af vådområder i beskyttede naturtyper kræver dispensation for §3 i naturbeskyttelsesloven. Som det fremgår af ”Betingelser for tilskud” ydes der ikke tilskud til etablering af vådområder på beskyttede naturtyper. Hvis din tilladelse til etablering af vådområdet er givet i forhold til §3 i naturbeskyttelsesloven, opfylder du ikke betingelsen for tilskud efter denne ordning.

Anlæg af vådområder kræver i nogle tilfælde kommunens behandling efter Vandløbsloven. Dette er tilfældet hvis dræn eller vandløb berøres af projektet. Det skal fremgå af din ansøgning til kommunen, hvorvidt dræn eller vandløb berøres af projektet.

Et område kan også være omfattet af en landskabsfredning. Hvis dette er tilfælde kræves der dispensation fra det lokale Fredningsnævn.

På det lokale amts hjemmeside kan du finde vejledende oplysninger om forskellige arealudpegninger (beskyttede naturtyper, fredninger m.m.)

Send din ansøgning om tilladelse til etablering af vådområdet til din kommune. Kommunen sikrer at andre relevante myndigheder inddrages.

Inden du søger om tilskud til etablering af vådområdet kan du med fordel indhente en udtalelse fra det lokale museum. Der kan være kulturhistoriske minder på lokaliteten for vådområdet. En udtalelse fra det lokale museum sikrer dig mod utilsigtede udgifter og stop i anlægget af vådområdet. Det lokale statsskovdistrikt kan oplyse dig om, hvilket museum du skal kontakte. Du kan finde oplysninger om kendte fortidsminder på www.kuas.dk, www.kulturarvsarealer.dk, samt på www.dkconline.dk. I din tilladelse til etablering af vådområdet vil det fremgå, at man, hvis man under anlægget af vådområder finder fortidsminder, skal stoppe arbejdet og kontakte det lokale museum.

De nødvendige tilladelser til etablering af vådområdet skal være indhentet før du søger om tilskud. Kontakt din kommune og det lokale museum i god tid inden ansøgningsfristen om tilskud. Sagsbehandlingen kan tage tid.

Du skal vedlægge kopi af et matrikelkort eller et ejendomskort med angivelse af vådområdets placering.

Du skal vedlægge kopi af de nødvendige tilladelser.

For at undgå fremsendelse af et mangelfuldt ansøgningsmateriale kan du bruge tjekliste i selve ansøgningskemaet.

Beskyttelse af dit nye vådområde.

Ifølge naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af vandhuller og søer med et areal større end 100 m². Efter etableringen vil dit vådområde være beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Du må ikke fylde vådområdet op igen. Du må heller ikke udvide det uden tilladelse. Du må godt vedligeholde vådområdet, men oprensning med maskiner vil kræve tilladelse.

Vejledning i etablering og pleje af vådområder.

Tilskud til etablering af mindre vådområder og vandhuller - jagttegnsmidler

Skov- og Naturstyrelsen, 2004

Vand i form af moser, våde enge, små vandhuller, søer eller vandløb er alt sammen med til at bringe mere liv til et område – både planter, insekter, padder, krybdyr og hvirveldyr. Hvad enten der er tale om etablering af nye vådområder eller pleje af eksisterende vådområder, er de med til at give mere variation og dermed flere levesteder og mere føde til vildtet. Allerede kort tid efter etableringen af vådområdet vil faunaen have reageret i form af flere og nye arter. Det tager lidt længere tid før en varieret flora indfinder sig.

I det følgende vil en række grundprincipper for etablering og pleje kort blive gennemgået.

Forberedelser

Før man går i gang med at planlægge sin indsats, er det en god idé at undersøge, hvilke tilladelser der skal indhentes. Det kræver altid tilladelse at etablere et nyt vådområde. Afhængig af metoden kræves der også tilladelse til at pleje et vådområde. Naturbeskyttelses-, plan- og vandløbslovgivningen er alle med til at sætte rammerne for, hvordan man må anlægge nye eller pleje eksisterende vådområder.

Tilladelser

Etablering af vådområder på dyrkede arealer kræver tilladelse efter planloven. Ansøgning skal sendes til den lokale kommune. På arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven kræves der dispensation fra det lokale amt. Efter naturbeskyttelsesloven er der langs visse vandløb, søer, fortidsminder og strande beskyttelseszoner af forskellig udstrækning. Etablering af et nyt vådområde kan derfor kræve tilladelse/dispensation for både planloven og naturbeskyttelsesloven.

Hvis etableringen af vådområdet berører vandløb eller dræn kræves der tilladelse efter vandløbslovgivningen. Vandløbsmyndigheden kan være både amt og kommune. Ved etableringen af vådområdet skal man være opmærksom på afledningsforpligtigelser.

Et område kan også være landskabsfredet. Her kan etablering af vådområder kræve tilladelse fra det lokale fredningsnævn.

På de fleste amters hjemmesider kan man få lidt overblik over beskyttede naturtyper, beskyttelseslinier m.m. Man kan søge på matrikeloplysninger, adresse eller stednavn. Man kan vælge både kort og flyfoto som grundkort.

Som lodsejer er det svært at få overblik over hvilke myndigheder der skal inddrages. Send ansøgningen om etableringen af vådområdet til din kommune. Kommunen sikrer at amtet om nødvendigt bliver inddraget.

Man er forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger (el, gas, telefon, m.m.) på arealet. Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager etableringen uden denne kortlægning – og der sker skade på ledningerne – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet.

Skov- og Naturstyrelsens tilskudsordning til etablering af vådområder omfatter ikke tilskud til etablering af vådområder på naturtyper der er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven (eksempelvis moser, ferske enge, strandenge og overdrev). Der ydes ikke tilskud til oprensning af vandhuller over 100 m². Du vil ikke være tilskudsberettiget efter denne ordning, hvis din tilladelse til etableringen af vådområdet er givet efter §3 i naturbeskyttelsesloven. Dispensation for beskyttelseslinier hindrer ikke tilskud.

Fortidsminder.

Man skal også være opmærksom på muligheden for fortidsminder på lokaliteten. Inden du etablerer vådområdet kan du med fordel indhente en udtalelse fra det lokale museum. Der kan være kulturhistoriske minder på lokaliteten for vådområdet. En udtalelse fra det lokale museum sikrer dig mod utilsigtede udgifter og stop i anlægget af vådområdet. Det lokale statsskovdistrikt kan oplyse dig om, hvilket museum du skal kontakte. Du kan finde oplysninger om kendte fortidsminder på www.kuas.dk, www.kulturarvsarealer.dk, samt på www.dkconline.dk. I din tilladelse til etablering af vådområdet vil det fremgå, at man, hvis man under anlægget af vådområder finder fortidsminder, skal stoppe arbejdet og kontakte det lokale museum.

Etablering af vådområder.

Vådområder placeres naturligt der, hvor jorden ofte ikke kan udnyttes til landbrug eller beplantning, fordi den er for våd, og hvor der især i forårs- og efterårsperioden er en tendens til, at der står blankt vand. Det er som regel i lavninger og områder, hvor grundvandet står meget højt, samt hvor der er trykvand i jorden. Undlad at etablere vådområder i egentlige kildevæld. Kildevæld er meget sjældne og truede. Man vil normalt heller ikke få tilladelse til at etablere et vådområde på grundlag af et kildevæld.

Kortlægning af tidligere vådområder.

Man kan også forsøge at kortlægge hvorvidt der tidligere har været et vådområde på en lokalitet. Hvor der forekommer tørvejord har der formentlig tidligere været et vådområde. Man kan søge oplysninger i gamle landkort, fortegnelser og drænkort. Personer der har boet på egnen i mange år kan måske også komme med oplysninger.

Det er også muligt at bruge Kort og Matrikelstyrelsens hjemmeside. Gå ind på www.kms.dk – se under menupunktet ”Mest til fritid”, klik på underpunktet ”Danmark før og nu”, klik på kortet og gå videre på adresseoplysninger. Man kan nu se gamle målebordskort i forhold til nutidige 4-cm kort. Metoden giver et ganske godt overblik over tidligere vådområder.

Tilledning af vand.

Dræn, grøfter og lignende bør ikke ledes direkte ud i gravede vådområder, da det ofte vil føre til en stor belastning med næringsstoffer og dermed tilgroning med alger og planter som tagrør, dunhammer m.m. At der ikke sker tilledning fra dræn m.m. er en af de normale betingelser i tilladelserne til etablering af vådområder. En anden normal betingelse er, at der ikke etableres kunstige afløb fra vådområdet. Hvis der ved etablering af vådområder er behov for et kunstigt overløb, skal der i ansøgningen søges om tilladelse til dette.

Jordbundsforhold.

Hvis arealet er vandlidende er der – uanset jordtype - stor sandsynlighed for, at der vil kunne etableres et vådområde på arealer. Men man bør i alle tilfælde være opmærksom på jordbundsforholdene. Et vandlidende areal kan skyldes et vandstandsende lag af ler eller al. Hvis sådanne vandstandsende lag gennembrydes er der risiko for at vandet løber i undergrunden - og at man ender med et tørt hul. Dette kan også ske ved oprensning af eksisterende vådområder. Inden den egentlige etablering af vådområdet kan man grave nogle små prøvehuller på arealet. Hullerne kan give et indtryk af jord-

bundsforholdene. Hvis prøvehullerne laves i august/september – hvor der normalt er mindst vand i jorden - kan man også få et godt indtryk af mulighederne for vand i det etablerede vådområde. Prøvehullerne skal være på 2-4 m² og 1,5-2 meter dybe. Den ene side skal være skrå i anlæg 1:1 eller fladere. Så kan dyr komme op af hullet igen. Af sikkerhedshensyn bør prøvehullerne afmærkes med stokke eller lignende.

Bufferzone.

For at beskytte vådområdet mod tilledning af næringsholdigt vand, gødningsstoffer og vinddrift af sprøjtemidler er det en stor fordel med en bufferzone omkring vådområdet. Bufferzonen kan eventuelt afgræsses eller bruges til høslet. Dette vil være til fordel for vadefugle og padder. Det er også muligt at bruge brakordningen (tilskud til udtagne arealer) til at etablere bufferzoner omkring vandhuller/søer. Det udtagne areal skal være mindst 0,1 ha. Bredden på det udtagne areal skal være mindst 10 meter. Ved udtagning med tilskud er der regler for driften og anvendelsen af arealet.

Metoder til etablering.

Afhængig af topografien kan vådområder anlægges ved gravning, stopning af dræn/afvanding, eller en kombination heraf. De billigste og mest naturlige vådområder opnås ved brug af metoder der ikke omfatter opgravning/brug af dozer. Hvor der tidligere har været vådområder vil stop for afvanding i de fleste tilfælde - og på enkel måde - genskabe de oprindelige vandforhold. I en del tilfælde vil jordarbejde dog være nødvendig. Brug af dozer er som regel billigere end brug af gravemaskine.

Hvis den naturlige tilgroning kan forhindres, vil et lavvandet vådområdet etableret ved naturlig oversvømmelse/afskæring af dræn være af den største biologiske værdi. F.eks. har svømmeænder de bedste naturlige fourageringsmuligheder på vandflader med dybder mellem 25 og 45 cm. Lavvandede områder har også den største værdi for insekter og padder. Men lavvandede områder har selvfølgelig øget risiko for udtørring i sommerperioden. I egentlige paddehuller kan dette være en fordel. En årlig udtørring hindrer etableringen af store bestande af guldsmedelarver og fisk – som er haletudsernes store fjender.

Vådområder etableres normalt bedst og billigst i sensommeren. På dette tidspunkt er grundvandsstanden normalt på laveste niveau.

Gravede vådområder anlægges med et dybt parti med vanddybder på over 150 cm, hvor tagrør og dunhammer m.m. ikke vil kunne etablere sig. Ca. en tredjedel af vandfladen bør være dybt vand, medens yderligere en tredjedel bør være en overgangszon, hvor bunden stiger op til en dybde på ca. 40 cm. Den sidste tredjedel af vandfladen bør være en lavtvandszon, hvor svømmefugle nemt kan søge føde. Lavtvandszonen vil givetvis have forskellig udstrækning efter tid på året og nedbørsmængder m.m. Det vil samtidig være i de lavvandede områder, at planter hurtigst og lettest vil etablere sig.

For at skabe mere variation kan vådområdet med fordel udformes med flere vige og små næs, så der er flere områder med lidt læ og landområder, hvor vandfugle relativt nemt kan holde øje med rovdyr, når de ligger på land og daser. Derimod bør man ikke anlægge øer i mindre vådområder, da de som regel øger risikoen for tilgroning af vandfladen, samtidig med at de formindsker muligheden for blæstens iltning af vandet. At der ikke sker etablering af øer er en af de normale betingelser i tilladelserne til etablering af vådområder.

Tilladelserne beskriver også forhold omkring deponering af opgravet/dozet jord. Det opgravede materiale må normalt ikke lægges ud i et lag tykkere end 30 cm. Materialet må ikke lægges ud på beskyttede naturtyper.

Beplantning.

Der bør ikke etableres beplantning tæt på vådområdet. Dette gælder særligt mod syd. Beplantning skygger for vandhullet og forringer dermed vilkårene for insekter, padder og vandplanter. Ved løvfald vil blade falde i vandet, hvilket kan have negativ betydning for vandkvaliteten. Høj beplantning tæt på vådområdet kan også have negativ effekt for vandfuglenes brug af vådområdet. Tilladelserne til etablering af vådområder beskriver normalt forhold omkring beplantning.

Sten.

Det kan være en fordel for padder, at der placeres flade sten i de lavvandede områder. De benyttes ofte til solbadning. Man kan også lægge en stak marksten et stykke ovenfor bredden. Mange padder og krybdyr bruger diger og stendynger til overvintring.

Fisk.

Udsætning af fisk reguleres efter Ferskvandsfiskeriloven. Fisk i vådområdet bør undgås. Fiskene æder vandinsekter og padder. Visse arter (særligt skaller, brasen og karper) kan betyde en væsentlig forringelse af vandkvaliteten. Deres fouragering på planter, bundmateriale og dyreplankton resulterer ofte i en voldsom algevækst i den frie vandsøjle. Resultatet kan være en fuldstændig grøn og ugenomsigtig algesø.

Ænder.

Jagtloven tillader udsætning af 1 ælling pr. 50 m² åbent vandspejl. De fleste tilladelser til etablering af vådområder indeholder krav/anbefalinger om udsætning af ænder. Udsætning af ænder kan betyde en forringet vandkvalitet. Naturbeskyttelsesloven kan også sætte begrænsninger for udsætning af ænder. Ifølge naturbeskyttelsesloven må man ikke ændre tilstand i beskyttede vådområder. Udsætning af ænder kan bevirke en ændring af tilstanden i et vådområde.

Pleje af vådområder.

Vådområder er som følge af naturlige processer under stadig opfyldning og tilgroning. Dødt plantemateriale aflejres på bunden så denne med tiden hæves. Efterhånden gror der pil, el og anden trævækst ud i bredzonen og den hævede bund. Vore moser er tidligere – nu tilgroede vådområder. For at bevare et frit vandspejl på vådområdet kræves der pleje.

Fjernelse af plantevækst.

For at bevare åbne lavvandede områder kan det være nødvendigt – med års intervaller – at fjerne en stor del af plantevæksten. Man kan enten skære det af eller rive det op med rødder. Egentlig oprensning ved brug af maskiner kræver tilladelse efter naturbeskyttelsesloven. Alt plantematerialet bør fjernes et stykke fra vådområdet for at begrænse risikoen for udvaskning af næringsstoffer til vådområdet.

Græsning.

Et alternativ til optrækning eller slåning er græsning med kreaturer. Ved at etablere et fleksibelt hegn omkring vådområdet, så kun en tredjedel af bredden afgræsses hvert år, kan man skabe en varieret bredzone med gode forhold for insekter og hvirvelløse dyr, der alle er vigtige fødeemner for ænder og vadefugle. Ved at give kreaturerne adgang til skiftende partier af bredden hvert år, får man en vegetation der varierer i alder. Det kan dog være nødvendigt at supplere med slåning, hvis kreaturerne ikke græsser tilstrækkeligt hårdt. Hvis der er mange kreaturer på arealet kan de dog belaste vådområdet med deres gødning. Græsning med kvæg er med til at skabe områder, hvor bredden trædes op. Der dannes små pytter, hvor insektproduktionen kan være ekstra høj.

Opvækst af pil.

På sigt vil der i det fleste vådområder naturligt etablere sig bevoksninger af pil i bredzonen. En voldsom opvækst af pil kan have negative effekter svarende til forholdene beskrevet under beplantning. Endvidere vil pilene med tiden reducere den frie vandflade. Opvækst af pil kan med fordel reguleres efter et rotationprincip. Der foretages nedskæring af pil på en tredjedel til en fjerdedel af bredzonen. Et par år efter nedskæres den næste tredje- til fjerdedel. Og så fremdeles. Hermed holdes pilebevoksningen lav og varieret. Der sker ingen pludselige og voldsomme ændringer i biotopen. Endvidere skabes der bioproduktion (planter, insekter m.m.) i lav højde, hvorved vildtet kan udnytte området til fødesøgning, læ og yngleskjul.

Yderligere viden.

Man kan hente viden om etablering af pleje af vådområder i flere fagbøger om jagt og natur.

De fleste amter har lavet små pjecer om etablering af vådområder. I et vist omfang kan man også få rådgivning i amterne.

Der kan hentes rådgivning hos Danmarks Jægerforbund – blandt andet på forbundets hjemmeside (www.jaegerforbundet.dk).

Endelig kan man også få rådgivning hos vildtkonsulenten på det lokale statsskovdistrikt. Adresser på statsskovdistrikterne kan findes på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside (www.skovognatur.dk).

